

פרשת משפטים

"וכי יזיד איש על רעהו להרגו בערמה בעם מזבחי תקחונו למות" [כא, יד]

לאמיתו של דבר יש מקום לפטור כל רוצח מעונש, משום שמא היה הנרצח אדם טריפה, שלא היה יכול לחיות בין כה וכה. ברם אין אנו משגיחים בכך, משום שאנו הולכים אחר הרוב, הרוב בני אדם בריאים הם ואינם טריפות.

דבר זה, שבדין תורה הולכים אנו אחר הרוב ולא אחר המיעוט, למדו חכמינו מן הקרבנות שהיו מקריבים אותם מבלי להשגיח על כך, שמא הבהמה טריפה מבפנים ופסולה היא לקרבן לפי שהולכים אנו אחרי רוב בהמות שאינן טריפות, [חולין יא].

לפיכך אמרה התורה: "וכי יזיד איש על רעהו להרגו בערמה" — שירצה לפטור עצמו מעונש בטענה, שההרוג היה טריפה, אזי "מעם מזבחי" מהקרבנות שמקריבים על המזבח — "תפוחו" — תלמד לקח ותדע את הדין, כי "למות" — שחייב הוא עונש, שכן מהקרבנות אנו לומדים שהולכים אחר הרוב...

"ורפא ירפא" [כא, יט]

מכאן שניתנה קטת לרפוא לרפאות (רס"י)

לפני אחד הצדיקים הגדולים שבדורות עברו באו פעם אנשים ובכו ובקשו ממנו, כי יתפלל חולה מסוכן, אשר הרופאים כבר נתיאשו מחייו וקבעו, שאיננו יכול עוד לחיות.

נענה הצדיק ואמר: "התורה נתנה לרופאים רשות רק לרפאות אבל לא לייאש את החיים ללך אין להם כל זכות, שכן לא קבלו רשות על כך".

הרבי מקוצק ז"ל היה אומר על כך: "יאוש שלא מדעת" — כל יאוש בא מתוך שאין דעת...

"אם יום או יומים יעמוד לא יקם כי כספו הוא" [כא, כא]

כל ימות השנה בולע אדם את תפילתו בחטיפה. ואף אם ביום אחד בשנה — ביום כפור — או

יומיים בשנה — בראש השנה — הריהו מאריך קימעה בתפילתו, גם אז "לא יקם" — איננו קם

ועומד עמידה איתנה בתפילתו — "כי כספו הוא" — שאפילו אז מתכוין הוא לעצמו, שתהיה לו

פרנסה בריוח, ואין דעתו נתונה על התיקון הרוחני האמיתי, הדרוש לאדם...

"כי יכה איש את עין עבדו וכו' לחפשי ישלחונו תחת עינו, ואם שן עבדו יפיל, לחפשי ישלחונו

תחת עינו" [כא, כו-כז]

מה טעם יוצא עבד כנעני לחפשי בשן ועין?

מכיון שהעבדות באה מקללתו של נח לבנו חם: "עבד עבדים יהיה לאחיו", וחטאו של חם היה

בעינו — "וירא חם אבי כנען" — ובשינו — "ויגד לשני אחיו" (הדבור נגמר בשינים), ולכן כאשר

מוציאים לו שן או עין מתכפר לו חטאו והוא יוצא לחפשי...

"ואנשי קדש תהיון לי" [כב, י]

קדושים אנושיים תהיו לי. שתקדשו את מעשיכם האנושיים, וזהו עיקר הקדושה הנדרשת מן

האדם. מלאכים אינם חסרים לו לרבש"ע בשמים...

בסוף הפרשה מובא שמשה רבינו ע"ה עלה לשמים ארבעים יום וארבעים לילה, וה' עשה למשה נס והענן היה כמו עשן, וכשמשה עלה להר הגיע הענן כנגדו, ולא היה יודע מה לעשות עד לתחילת הלילה. ומה עשה למשה נס והענן היה כמו עשן, וכשמשה עלה להר הגיע הענן כנגדו, ולא היה יודע מה לעשות עד לתחילת הלילה.

פגע בו מלאך אחד שהיה ממונה על 12 אלף מלאכי חבלה שעומדים סביב לפתחי הרקיעים וצעק עליו בן עמרם מה תבקש במקום של מלאכי אש, ענה לו ה' יתברך ציווני לבוא לכאן, ולא נזכר לו המלאך לעבור עד שאמר משה את שם ה' בן י"ב אותיות ומיד ברח המלאך י"ב פרסאות מן ה'.

לאחר מכן פגש מלאך נוסף גדול מן הראשון שכל מילה היוצאת מפיו היתה בשישים אלף ריקקים של אש, וצעק עליו מה לך לחפש כאן, ולא נותר בו כח לעמוד בפניו עד שרצה לברוח מן הענן ולקפוץ חזרה למטה, מיד אמר לו הקב"ה הרי לי מדתך בסנה את שמי המפורש, מיד אמרו משה וכל המלאכים ליוו אותו ועזרו לו.

לאחר מכן אמרו מלאכי השרת רבש"ע מדוע אתה נותן את התורה לבשר ודם, תנה אותה לנו, אמר לו למשה ענה להם תשובה, ונתיירא מאד, אמר לה' מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל פיהם, אמר לו החזק בכסא כבודי וענה להם תשובה, החזיק בכסא הכבוד ואמר להם, תורה זו מה שתוב בה, כבד את אביך ואת אמך כלום אב ואם יש לכם, לא תרצח כלום רציחה יש ביניכם, לא תגנוב כלום משא ומתן ביניכם וכו', מיד נתנו לו כולם מתנות ואף מלאך המוות גילה לו את סוד הקטורת.

ואח"כ למד מפי הקב"ה את התורה שבע"פ במשך 40 יום, משום שיצירת הולד הוא ארבעים יום, כך נזדכך משה ונעשה כאילו נולד מחדש, ואין לתמוה כיצד שהיה בהר 40 יום ללא לחם ומים, שכן התורה היתה לו למזון רוחני ע"י נס.

ומעשה במלך אשכנז שהיה לו כומר א' שונא ישראל מובהק ופיתה את המלך להרוג את כל היהודים בארצו, אך המלך שהיה אוהב ישראל לא אבה לשמוע בקולו, ויהי היום ואותו כומר עשה תחבולה בכדי להרוג את היהודים, ובחצות ליל הלך לבית תיפלתם עם עוד כמרים חשגבים והחל לצעוק צעקה גדולה ומרה ולהשתטח על הרצפה עד שתהום כל העיר ויצאו מבתיהם ובאו ושאלוהו על מה הרעש הגדול והנורא הזה, והגיד להם שנגלה לו מלאך מן השמים וגילה לו שנגזרה גזירה להמית את כל הנוצרים מכיוון שהם נותנים חיות ליהודים, ואם ברצונם לטל הגזירה עליהם להרוג את כל היהודים או שימירו דתם לדת הנוצרים.

וכך עשה כמה לילות עד שנודע הדבר למלך ובאו כל הנוצרים ועשו משפט גדול, ולא היה כול המלך להישמט מהם, וקראו ליהודים וסיפרו להם את דברי הכומר, ואמרו היהודים לכוּמר רשע תן לנו אות ומופת שאכן מלאך נגלה אליך ואינך משקר בדבר זה.

אמר להם הכומר אעשה לכם מופת כמו משה רבכם שבמשך 40 יום ו40 לילה לחם לא אכל ומים לא שתה, אף אני אכנס לחדר סגור שיבנו עבדי המלך ויכניסוני ללא מאכל ומשתה והיה אם אצא בשלום אות הוא שדובר אמת אנכי.

ותיטב ההצעה בעיני כולם, ויבנו לו עבדי המלך חדר קטן בחצר המלך ויאטמוהו היטב לבל יוכלו להכניס מאומה מבחוץ, ובהגיע היום המיועד הביאו את הכומר ובדקוהו ולא התירו לו להכניס עמו מאומה מלבד נר להאיר וספריו שיהגה בהם, ואטמו הפתח והעמידו שומרים סביב לחדר לבל יצא.

ומיד כשנכנס החל לצעוק ולהתפלל לאלוהיו, וכך המשיך כל יום, ולאחר עשרה ימים נחלו הגויים לשמוח שהנה אכן הכומר הוא מלאך, והיהודים הרבו תפילה לפני ה' שיצילם מרשע ה'.

והמלך בהיותו ידיד היהודים חשב בליבו כיצד יתכן פלא זה, ועוד שחשש שמא כשיצא אותו רשע ימליכוהו למלך תחתיו, ויטכס עיזה בליבו ולחשוב תחבולות כיצד להפר עצת אותו רשע, ומרוב צער נחלה ונפל למשכב, ויעלה במוחו רעיון, החל המלך להסתובב סביב אותו חדר עד שהשומרים התרגלו לכך ולא שמו אל ליבם מעשה המלך, ויקח מקדח קטן והיה קודח בכל לילה מעט עד שלאחר שבוע עלה בידו לעשות חור זעיר שאפשר להביט דרכו לתוך החדר, וסתם החור בעצים קטנים לבל ירגישו בו, והיה הולך בכל לילה ומציץ דרך הנקב אולי יצליח לגלות את סודו של אותו רשע, ויהיה היום והמלך ראה פתאום שהכומר לועס דבר מה, וישתומם אל ליבו כיצד נכנס דבר מאכל לתוך החדר, שהרי לא הכניס עמו מאומה, וגם שומרים יש סביבו.

וכשהתקרב יום ה' 40 יצא כרוז מאת המלך שעל כל התושבים יהודים וגויים לבוא לחצר המלך לחזות בפלא הנורא.

ויקרא המלך בסתר לחכמי היהודים ויספר להם את אשר ראו עיניו, ויבקש מהם לגלות את התחבולה שנקט בה הכומר ולהוכיח זאת קבל עם ועדה.

ובהגיע היום הוציאו את הכומר מחדרו וישאוהו על כתפיים לארמון המלך ויעמידוהו לפני השופטים, ויזעק הכומר להמון העם לכו הכינו את התנורים לשרוף את היהודים הכופרים שואי נפשינו כי אמת הדבר שנשלחתי מן השמיים כפי שנוכחתם לראות.

ויעמוד זקן א' מחכמי היהודים ויפן אל השופטים ויאמר להם דעו לכם שנתגלה אלי פלאך בחלום הלילה ויאמר לי כי גזירה היא מאת הקב"ה למען יחזרו היהודים בתשובה, ועתה שחזרתם בתשובה הריני מגלה לך את תחבולות הכומר, ועתה הביאו לי את הנר הגדול שנטל עמו הכומר לחדרו והראה לכם את תחבולותיו.

ולא אבו לשמוע בקולו, ויפצר בהם מאד, ויאמר להם המלך, א"א להשמיד אומה שלימה ללא משפט צדק, הבה נראה אם אמת בפיו, ויביאו את הנר ויקח החכם את הנר ויטילהו על הרצפה, וישבר והנה נפלו ממנו פירורים וצלוחית קטנה של מים, או אז נתברר שהוא הכין לחם דק שמכיל את כל הוויטמינים ומספיק לאכול ממנו חתיכה דקה בכל יום, ומים מיוחדים שממתינים בכדי שלא ימות, והסתירם בנר הגדול.

ויפסקו השופטים ויקשרוהו לסוס ויגררוהו בכל העיר ואח"כ תלו אותו על עץ גדול, כן יאבד כל אויבך ה'.

לימוד אצות

גם במסגרת הלימודים במסגרת

המאגר היהודי הגדול בעולם לתכני לימוד. לקבלת קבצים נוספים פנו ל- liimodvaod@achiya.org.il